

RASTANAK

Pjesme

Slavko Žarnić

1G-IT 752. 336

886.2(9)-1

<u>SADRŽAJ</u>	STR.		STR.
PREDGOVOR	1	USPOMENA	29
U PROLJEĆE	2	SUNCE MOJE ZEMLJE	30
RASTANAK	3	MOJI PTIĆI	31
DO VIĐENJA	4	SOKO SA VISINA	32
MAJČIN DAR	5	MOJA OČEVINA	33
U TUĐEM GNIJEZDU	6	NOĆ NA SELU	34
PRAZNO JE SRCE	7	POSLASTICA	35
OSTALO JE PUSTO	8	SVAĐA BESPOSLENIH	36
NADA MAJKE	9	PJESNIČE	37
OČEVO SRCE	10	OTKRIĆA	38
MOJE MJESTO	11	UMRI	39
MAKARSKA	12	PUSTITE SVEMIR	40
BOL I PONOS MAKARSKE	13	ZATEGNUTE UZDE	41
POGINULIM MAKARANIMA	14	MOŽDA JE VEĆ KASNO	42
GALEBOVA KRILA	15	GORE GLAVE	43
MAKARSKA U NOĆI	16	SRAMOTA	44
SAD JE KASNO	17	JA NISAM S TOBOM	45
		RAD	46
***		PRIVIDNOST	47
DALMATINKI	18	RUKE	48
SPUŠTENA JEDRA	19	UVIJEK S TOBOM	49
MIMOZA	20	VRAĆAM SE TEBI	50
PLAČ BEZ SUZA	21	PORUKA MAJCI	51
NEVIJERNIČE	22		***
DUŠA TIJELU	23		
KAMENA SRCA	24		
KRIVCI	25		
OPREZNO	26		
ZVIJEZDA SNOVA	27		
ODUSTANI	28		

PREDGOVOR

Prošao je dugi niz godina od kako sam srela Slavka Žarnića.

Pokonji profesor John Reid ga je uputio k meni.

Slavko je došao s rukovetom pjesama u ruci, pisanih na materinjskom jeziku.

Ja sam ih čitala.

Njegove dirljive pjesme su me pogodile duboko u srce.

Rodio se je u Makarskoj, na moru, ispod Biokova i more je jedna od njegovih ljubavi. On njemu pjeva, kao zaljubljenik dragoj.

Poseban utisak na mene su ostavile pjesme u kojima Slavko pjeva o rastanku s majkom, ocem i rodnim krajem, za kojima gaji iskrenu ljubav.

Slavko nemože prestati pisati pjesme, isto kao što ni ptica nemože prestati da pjeva.

Sad Slavko piše i na Engleskom jeziku.

Našao je novi jezik, ako ne i novi glas.

Pjesme o maslinama, planini, moru, čežnji i ljubavi. Sve je tu. I nešto više o spomenutog, što se može otkriti samo čitajući njegove dirljive i rodoljubne pjesme.

Amelia Batistich
Auckland, 1986

PREDGOVOR PISCA

Običan sam radnik-iseljenik i životna iskustva su me ponukovala, da pišem o krupnim istinama života.

Siromašni roditelji me nisu odjevali u svilu, niti su me hranili srebrenom žlicom.

Ljudi moje drage Dalmacije oduvijek su bijedom bili gonjeni sa rodnog ognjišta i sticali bogatstvo tuđincu, umjesto da žive u svojoj zemlji i radom doprinose svome narodu.

Iz istog razloga sam i ja došao u tuđinu, u kojoj već dvadeset i pet godina ozebao izgaram, te umjesto da udišem mirise lovora i rusmarina na Jadranu, tražim svoje zrno među tuđim žitom na Pacifiku.

Gorčina tuđine mi je slomila tijelo, ali mi neće ovladati srcem, koje je ostalo među voljenim narodom, pod suncem moga neba.

Nadam se, da će mnogi iseljenik čitatelj sresti samog sebe, pa makar i u jednoj od mojih pjesama, pošto nas je sviju sudbina grubo otrgla iz majčina zagrljaja.

Iskreno zahvaljujem osobama, koje su mi pomogle, da se objavi ova zbirka mojih pjesama.

U PROLJEĆE

Bijeli se žal, i blista sunca sjaj.
U srcu bol, ostavljam rodni kraj.
Voljenu majku i dobrog oca svog,
to bol zada ranjenom srcu mom.

Ja odlazim u kraj nepoznati,
al' ćemo se opet mi sastati.
U proljeće, kad svane maj
čekajte me, opet ću doći ja.

Nebo vedro i sunce toplo sja,
more tiho i bijeli sitan žal.
Visoki brijeg i izvor studeni,
zove me moj zavičaj ljubljani.

RASTANAK

Na okupu rodbina je cijela.
Autobus čeka. Pod suncem gori,
dok plačnim glasom uz vrele suze
sumorna pjesma o rastanku zbori.

Redom su stali. Svak ruku pruža.
Sa svakog lica osmijeh nesta.
Očeva ruka majčinu drži,
a ona u suzama jeca.

Mi smo ti stari. O sine dragi,
naše te oči više vidjet neće.
Sjećaj se mene i dobrog oca,
tako ti životne sreće.

Kad mi je na rastanku
svoj posljednji cjelov dala,
iz mutna je oka njena
vrela suza prokapala.

Tada i otac priđe bliže,
žuljevit u pruži mi ruku.
Al' ništa nije smoga' reći.
Da tešku prevlada muku.

U suzama i' sestre me prate.
A zatim se zatvore vrata,
tad' okrenuh hitro glavu
ne bil' vidio dragog mi brata.

Ona krupna i vrela suza,
što majci iz oka je pala,
u dno se srca moga
k'o strijela ukopala.

DO VIĐENJA

Modrinom se plavi nebo
dok po moru lađa plovi.
Ostaj zdravo tihi valu
i prebijeli žali tvoji.
Zdravo da ste sive palme
i savite grane bora.
Zdravo rodni vinogradi
i masline pokraj mora.
Zdravo da si gnijezdo moje.
kolibice draga, mala.
Do videnja dobri oče
i predraga mati stara.

Nek Vas grije sunce sreće.
Sve Vam bile lake noći.
Nek Vas nada ne ostavlja,
jer sin će vam opet doći.

MAJČIN DAR

Uveo je davno onaj stručak cvijeća,
što si mi mati na rastanku dala,
a moja ljubav postaje sve veća,
što donjih je sobom iz rodnoga kraja.

Moji su snovi maslina grane,
čokoti loza i borovo lišće,
te stare smokve pod golim brdom,
što vjetar im s mora grane njiše.

Ta hladna bura što oblak rađa
i nevere mnoge za vedrih dana,
jutarnje slane i sitne rose,
te ljetne kiše, što sreću nose.

U tuđem ovom kraju
uvelo je tvoje cvijeće,
ali ljubav naših srca,
nikad mati umrijet neće.

U TUĐEM GNIJEZDU

Mislina plovim Bračkim kanalom
i pijem bistre Cetine vodu,
pa dalje šetam obalom mora,
kroz gustiš maslina i šumu borova.
Sprema se bura.

More se pjeni,
a galeb klikće na goljoj hridi.
Selo mi drijema privito uz brijeg,
koji ga čuva u krilu svome.

Snivaj o sreći
o selo moje.
O susretu našem,
i ja snivam snove.
Sve moje misli
hitaju k tebi,
jer u tuđem gnijezdu
ja mira nemam.

PRAZNO JE SRCE

Pjevam te pjesmo srcem a ne umom.
Spomen mi daješ na prošle dane,
kratiš mi duge samotne noći.
Jedina utjeha pjesmo si za me.

Leti mi sretno ko i misli moje
rodnome domu, postojbini tvojoj.
Ponesi pozdrav ognjištu mome
i dragoj majci mojoj.

Nek plamen tinja na ognjištu drevnom,
da srcu mome bolove blaži.
Prazno je srce svakog onog,
ko drugu majku nad svojom traži.

OSTALO JE PUSTO

Nekad je sunce
sjalo nad selom,
grijalo žarko
more i žal.

Sada je tama
sve prekrila
i bjesno urla
pomamni val.

Znaš zašto sunce
ne sija više,
zbog čega bjesno
urla taj val?

Ostalo pusto
rodno ti selo.
Za tobom tuži
uz bijeli žal.

NADA MAJKE

Tihi vjetrić s mora piri,
pa valove male tvori
uz kamenje bijela žala,
što pod žarkim suncem gori.

Srebreni se pjena gusta
što valove tihe stvara,
uz obalu kuća bijela
ispred nje mi majka stara.

Na štap se je oslonila
zavijena u crninu,
suzne oči okomila
i pogleda u daljinu.

O pučino sinjeg mora,
skoro bi te tužna klela.
Zašto si mi opustjela
k'o i moja kuća bijela.

Ja ću stati kod prozora
bdijuć' cijele duge noći.
Neću more tebe kleti.
Po tebi će sin moj doći.

OČEVO SRCE

Od zore zvoni motika tupo.
Niz lica znoj se u mlazu lije,
a riječ je topla što otac zbori,
počini malo sine.

Moje su kosti navikle trudu,
ruke mi čvrste ka' poluge dvije.
Mlado ti srce puno je volje,
ali ti snaga još zrela nije.

Doš'o je objed podnevom vrelim,
trudna su naša zgrbljena tijela.
Miriše kupus začinjen uljem,
brižna ga majka nama donijela.

Jeli smo slatko k'o gladni vuci
i na dnu zdjele još malo osta.
Otac mi reče: To je za tebe,
ja za se sam imao dosta.

Ponudi mi i gutljaj vina
uz komadić tvrda hljeba.
Jedi i pij sine,
tebi to više treba.

Obroci su dobri bili,
tek naše želje.
Kruh nam hrana, vino nam snaga,
a zelje veselje.

MOJE MJESTO

Usamljen jesam u ovom kraju,
jer moje srce pripada tebi,
zato mi često u sanak dođeš,
da stranac meni postao ne bi.

O mjesto moje pod golim brdom,
sjena se tvoja u moru kupa.
Ljetom ti sunce iz duše gori,
a zimi bura krovovim' lupa.

Pod tvojim nebom proljeće mlado
u srcu mome sjećanja stvara,
kad laste s juga dolijeću tebi
u svoja gnijezda stara.

Tvoja je jesen mirisa puna,
smokava suhih i novoga vina.
Maslina stara pod zrelim plodom
rodnu je granu zemlji nadvila.

Ljudska su srca ljubavi puna,
ko oči suza u majke stare,
što čeka sina iz tuđeg kraja
pred svoje posljednje dane.

Najbolje te dragog vidim
kada noću zaklopim oči...
Poravnat će vrijeme pute
po kojima tebi ću doći.

MAKARSKA

Makarsko draga za tobom čeznem
u tuđem svijetu gdje živim ja.
Masline stare i vitke palme
snovi su moji uz bijeli žal.

Pitke su vode izvora tvojih,
mirisnog bora prepun je zrak.
Vedro je nebo jutara ranih,
mirno se spušta večernji mrak.

U tebi pjesma mladih se ori,
milinom svojom prolama zrak,
te tvoje noći uvijek su jasne,
tuđine dani za me su mrak.

Često se pitam u javi snova
dal' ću te opet vidjeti ja?
Rijetke su suze u oku 'mome,
ali jeca mi srce za tobom - znaj!

Neka je nebo nad tobom vedro
a more plavo, uz sunca sjaj,
da usne svakog s ponosom kažu:
Makarsko, ti si zemaljski raj.

BOL I PONOS MAKARSKE

Nisi znana samo od davnine,
radi plaže, bure i planine.
Spominju te Turci i Mlečani
k'o i drugi gosti nepozvani.

U koga si ti zajam pitala
tome jesi pošteno vraćala,
a 'ko ti je učinio krivo,
vratila si drago mu za milo.

Rat ti uze stotinu junaka,
što padoše grleći barjaka.
Četrnaest, pade ih na pragu,
a ostali braneć zemlju dragu.

Na Glavici dvanaest ploha stoje,
bol i ponos svoga grada broje.
Osamdeset devet sokolova
i jedanaest bijelih golubica.

Pored njenih palih mučenika
bi još mnogo vjernih učesnika,
pregaziše Sutjesku i Drinu
braneć hrabro svoju domovinu.

POGINULIM MAKARANIMA

Voljeli su majčino ognjište,
radi njega pošli na bojište.
Sedamnaest, mladi život dade,
još šestoro pred kućom ih pade.

Turbet, Lastva, Zelen gora,
Zagreb, Svirće preko mora.
Gornji Vakuf, Gacko, Mostar,
Perić brig, zar nije dosta?

Kalinovnik jedne razbi grudi,
Nevesinje petorici ljudi.
Na Sutjesci jedan smrt je sreo,
narodu se životom zakleo.

Na Sadiću, gdje često stajaše,
gladni, trudni veselo pjevaše.
Tu im narod zadnju počast dao
od kamena spomen sazidao.

Tvrd je kamen našeg Biokova,
k'o i ljubav njegovih sinova.
Iz njega su življenja crpjeli,
za slobodu junački ginuli.

GALEBOVA KRILA

Nad Jadranom lete galebovi
a nad kopnom sivi sokolovi.
Spuštaju se u Podgoru malu
da proslave zasluženu slavu.

Podgora je selo znamenito,
ispod slavnog Biokova svito.
U njemu se rodi mornarica.
Spomenik joj otkri slavni Tito.

To je selo rodu žrtve dalo.
Sedamdeset i šest njih je palo.
Devetero još život izgubi
na rodnom ih pragu dušman ubi.

Tu na hridi, pored dragog mora,
gordo stoje Krila Galebova.
Jedno od njih u visini strši,
a drugo mu rat nemili skrši.

Strši krilo na ponos narodu,
koji krvlju plati za slobodu.
Drugo svito za hiljadam' žali,
što u borbi živote su dali.

MAKARSKA U NOĆI

Na obali klapa pjeva,
i pjesma se gradom širi.
Mjesečina divno sija,
dok maestral s mora piří.

Plavetnilo nebo grli
nigdje nema takvog sjaja.
Golubica sretna sniva
u okrilju zelen-gaja.

Osejava s jedne strane,
da je južni vjetar blaži,
a Peškera tamo s druge,
ljubavno joj srce traži.

Sveti Petar do Lanterne
zaklona je dao plaži.
Nagnulo se Biokovo
i u moru sjenu traži.

Takvu sam ju zapamtio
u noći gledanu.
Još mi ljepša miljenica
na sunčanu danu.

SAD JE KASNO

Umrlo si i nema te više.
Ko će sada da mi pisma piše
i koji će da mi suze briše
sa obraza što tugom odiše.

U koga ću da se od sad dužim,
kome li ću da se sad potužim.
Kome sada da dugove plaćam,
kad te nema, kako da ti vraćam.

Zašto nisi jošte na životu,
da mi praštaš svu moju sramotu,
što te staru ostavi u domu,
napitak ti neda na umoru.

Sada tuđe majke gledam oči,
bez tjelesne il' duhovne moći.
Kako da se ona meni vjeri,
kad rođenoj tebi se zamjeri.

SLAVKO ZARNICH
49 Marua Rd, Ellerslie,
Auckland, New Zealand.

SLAYED JARVIS
19 Mount St. Elizabeth
Auckland, New Zealand

SAD JE KASNO

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

DALMATINKI

Kad bi samo smio draga,
da ti ljubim usne ruse
i da grlim vitka stasa
mrseći ti vlasi guste.

Vlasi guste, valovite
kano more uzburkano.

Da vedrinu neba vidim
na čelu ti ponosnome
i dubinu plavog mora
u tvom oku kristalnome.

Oči tvoje pune sjaja,
kao izvor usred gaja.

Stas ti vitak kao jela
u dubravi spleta gore,
gdje se jate misli moje,
kano stijene uz primorje.

To primorje plemenito,
Krševito gnijezdo moje.

Kad bi moga' kad bi smio
život bi mi sretan bio.
U snu sam te srećo moja
mnogo puta obljubio.

Iz tvojeg sam bića nik'o.
O, prelijepa Dalmatinko.

SPUŠTENA JEDRA

Imao sam brodić
napravljen od duda.
Plovio sam s njime
po luci i svuda.

U njemu sam vozio
djevojke po plaži,
među njima svoju
VJERENICU TRAŽI!

Spazio sam plavušu,
sjedi ispod palme,
s osmijehom na licu
krišom gleda na me.

Ponuđenu vožnju
rado prihvatila
i u moj je brodić
vješto uskočila.

Sjela je na krmu,
na spuštenu jedra,
okrenula meni
golišava njedra.

Na moje je grudi
naslonila glavu,
pa smo započeli
ljubav dugotrajnu.

MIMOZA

Već davno u ranom životu
spazio sam ja njenu ljepotu,
al' joj nisam nježnost zapazio,
misleć da sam drugi cvijet volio.

Da me nisu prevarile oči
ne bi bio bez najjače moći.
Živio bi kao drugi ljudi,
i srce mi, znalo bi da ljubi.

Evo, opet sam mimozu sreo.
Želio sam i samo to htjeo,
pa se pitam: U što sam se spleo.
Pored cvijeta bez mirisa veo.

Usporedbu ja još uvijek vršim.
Znam da ne smijem. Obećanja kršim.
I mimoza od bolova vene,
radi toga što ne kiti mene.

PLAČ BEZ SUZA

Zašto jecaš srce moje,
radi tebe tijelo pati.
Čemu teški uzdisaji,
oko suzu neće dati.

Grčeviti bol te steže,
ko opruga ti se svijaš.
Otvoreno kucaj srce,
nemoj snove da mi snivaš.

Mnogih ljudi srce živo
u čežnjama pustim vene.
Pomiri se jednom sa mnom.
Pravim putem vodi mene.

NEVJERNIČE

Sjećaš li se nevjerniče
onih lažnih riječi svojih.
tebe mora kazna stići,
zbog uzdaha mojih.

Da ja nisam vjerovala
lažnom srcu tvome,
sretnija bi jedna bila
u životu mome.

Neiskrene tvoje riječi
osvoje mi čudi,
tvome srcu povjerovah
da me stvarno ljubi.

Moja tuga
oko suzom kvasi,
žarka ljubav
u srcu se gasi.

DUŠA TIJELU

Tijelo moje
vjeruj mome Bogu,
ja ovako živjeti ne mogu.
Ti lumpuješ, piješ,
ganjaš žene,
pak si s time
ogriješilo mene.
Kad ti srce
prestane da kuca,
istrnutu ćeš
u crnoj zemljici
s tim će tvoji
završiti jadi,
a moji će
tek tada početi.
Kada dođem ja pred
svetoga Petra,
koji ključe od
vječnosti drži,
ja ću platit
za tvoje nedaće.
U paklu će oganj
da me prži.

KAMENA SRCA

Kolika su mnoga djela
riječ ljubavi opisala,
pa netko bi mogo reći.
Na svijetu je ona sama.

O ljubavi mnoge priče,
duge pjesme i romani,
što su tokom tisućljeća
u sve knjige upisani.

Istina je baš to prava
da je ljubav ponajslađa,
al' ponekad iz ljubavi
i nešto se drugo javlja.

Neiskrenost u ljubavi
neželjeni plod će dati,
kojeg bi gorkom mržnjom
svak mogao nazivati.

U današnje ovo doba
srca su nam kao stijene.
Što ljubavlju nekad zvasmo
sad su samo mržnje sjene.

KRIVCI

Zašto smo se rastali
svak na svoju stranu.
Gdje su naši sokolići.
Ko' im daje hranu.

Sjeti se ti prošlosti
pune bijede, jada,
pak mi reci pravo.
Kako nam je sada?

Kako da te krivim
što gladuju naši ptići.
Čime da se pravdam.
Kazna će nas stići.

OPREZNO

Noćas si me opet
u snu posjetila
na ležaju mome
žarom me ljubila.

Kada opet dođeš
opreznija budi,
jer ne želim da se
i ona probudi.

Čini se da spava
ali ona bdi je,
jer u meni pravog
druga našla nije.

ZVIJEZDA SNOVA

Još uvijek svijetom samotan luta,
kao ljudska avet, bez cilja i puta.
Slična sebi u neznanom traži
i pri tome samog sebe gazi.

Što će tijelo, što će ogoljelo,
kad je srce tako izranjeno.
Sve se rane otvaraju više,
duh klonuo, nemože da diše.

Noći bdi je, u snu zvijezdu traži,
u maštanju sve bolove blaži.
Nema snage da prekine lanac,
da neznanom on postane znanac.

Nemoćan je, o, neznana silo,
zamislise, o kako bi bilo
ona zvijezda što na nebu sjaje,
da ga svojim sjajem obasjaje.

ODUSTANI

Ne lutaj
suznih oči
po tmini
dugih noći.
Ugasila
se je
zvijezda
za kojom
tragaš.

ZVLJEZDA SNOVA

U ovom filmu, koji je izdao
kao svoj prvi, režiser
dva dana prije nego što
je umro, ostavio je

svu svoju snagu i
talent, ali i svoju
dušu. Ovo je film
koji će ostati u
pamćenju svih koji
ga vide.

Režiser je bio
jedan od najvećih
talenta u ovom
posluju, a ovaj film
je njegov posljednji
djelo.

Ovo je film koji
će ostati u
pamćenju svih
koji ga vide.

SUNCE MOJE ZEMLJE

O sune zemlo moja
Kao vedro nebo nad glavom
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo

USPOMENE

Uspomene na
Dobro mećim i loše
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo

I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo

I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo

I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo
I tako ti svetlo svetlo

USPOMENE

Za vrijeme jeseni,
zime i proljeća
pored majčina mi doma
žuborio je potočić.

Sad je ljeto.
Ostao je samo
suhi jarak.

Na surom kamenju
obraslom kupinom
čitam
uspomene
iz djetinjstva.

SUNCE MOJE ZEMLJE

O lijepa zemljo naroda moga,
kao vedro nebo pred osvit dana,
ili ruža u cvatu mjeseca maja,
što voljena srca za uvijek spaja.

Doline, rijeke i polja ravna,
visoka brda, jezera plava,
prastare šume i bijela žala,
te sinje more, što te svijetom spaja.

Rasuto groblje naših predaka,
žene u crnu tužnih uzdaha.
Slomljena koplja hrabrih junaka,
trobojka draga nešeg barjaka.

Prošlosti burne do novih dana,
stišane bure i tuče stijenja,
srdašca tužna i suza vrela,
smioni dusi i vedra čela.

Takvu te poznam. O zemljo draga,
iako gazim tuđega praga,
Sva moja ljubav pripada tebi.
Drukčije živjet želio nebi.

Pod pragom ću rodnog doma
svoje želje iskopati.
Opet će me tvoje sunce
zemljo moja ogrijati.

MOJI PTIČI

Moji ptići nisu golubići,
već su oni sivi sokolići.
Iz moga su gnijezda izletjeli
i širom se svijeta razletjeli.
Svaki svoje gnijezdo sagradio
ko' u kršu, ko' u plodnoj ravni.
Ni jedan se nikom zamjerio,
te su širom svijeta poštivani.

SOKO SA VISINA

S onu stranu majke zemlje
iza gora i planina,
nalazi se gnijezdo moje,
moja draga domovina.

Otac mi je oštrac kamen,
pokriju ga snijezi mrzli,
majka mi je gusta šuma
i njezini sočni srzi.

Bistar izvor u kamenu
napitak je meni dao.
Sada pijem iz bunara,
kud sam jadnik zalutao?

MOJA OČEVINA

Moj otac je
čovjek
primorskog kraja,
gdje
bura često sa sjevera
puše,
gdje
šiloko s juga, donosi
kiše
da prekine suše.
Moj otac je čovjek
primorskog kraja,
gdje
sunce
ljeti
ko vatra peče,
gdje
grožđe, smokve i masline
zriju,
gdje
svaki čovjek voli
svoju
očevinu.

NOĆ NA SELU

Noć je skrila staze sela,
što kućice male dijeli
i tim dobom mladom društvu
zorom sviće danak bijeli.

Radili su neumorno
od svanuća pa do noći,
sad su evo na okupu,
pak zapjevat hoće poći.

Koju ćemo zapjevati?
U društvu se netko pita:
Znaš li što je uvijek prvo?
"Dobra večer uzorita".

Glas prenaša osjećaje,
što u srcu ognjem gore,
a na redu sad je ona:
"Spavaj, spavaj zlato moje".

Zapjevajmo momci sada:
"Kad bi one ruže male".
Ove pjesme slatke riječi
mnogom srcu bol su dale.

Već je bilo kasno doba,
nije dugo ni do danka,
tad su tiho zapjevali:
onu staru: "Plovi barka".

Tko da spava od miline
nek' će zora skoro doći,
"Na rastanku", tad se čula
usred tihe, vedre noći.

POSLASTICA

Za vrijeme djetinjstva
sam čuvao ovce
i obilazio doce
sa zobnicom u ruci,
tražeći puževe.
Što bi našao u docu
držao bi poklopljeno
dva tri dana u loncu,
a onda sa busom ljutike
s tim u lopižu.

To i komadić kukuruzne pogače
iz džepa majčine pregače
uz bevandu od octa sa vodom.

Činilo je pravu poslasticu.

SVADA BESPOSLENIH

Oj sandače, tako li ti čađe,
nije meni prijane do svađe.
Samo eto ja bi htjela znati,
da li tvoje srce za čim pati.

Čuj lopižo, što me zagovaraš,
čini mi se u svađi uživaš
i gradele na tebe se tuže,
a komaštra s riječima te ruže.

Ma što sam vam jedna učinila.
Ni jednog vas nisam uvrijedila.
Iako sam lonac spomenula,
ja mu nisam u šešir dirnula.

Poslušaj me. To su vaši posli.
Radi čega tebe cripnja kune.
Njezinih mi riječi uši pune.
Od ljutnje me kiselina para.

Znaš što ću ti reći, pobratime.
Ovo nije za nas dobro vrijeme.
Nas je gazda u kut zabacio,
sa novim nas stvarim' zamijenio.

Da, lopižo, reći ću ti pravo.
Srce boli i meni je žao.
Nema više ni tave ni teće,
niti ruke, da oganj podmeće.

PJESNIČE

Sutra će da te hvale priznanjem
kasno uočenim,
a ti ćeš već dijeliti
širinu tjesnog groba.
Od pune sadržine svojih praznina
gradio si budućnost.
Sputan si se osvrtao na prošlost
i proricao budućnost.
Kad sretnu plićake svojih dubina,
presušit će izvori.
Iz zapuštenih zdenaca će se izljevati
oskudnost u izobilju.
Zvijezde će treperiti nad zemljom,
kao duhovi na svodovima grobova.
Zveketat će lanci, nošeni vjetrom,
a bljedilo sunca rasipat će studen smrti.
Oživjeti ćeš kad ljudstvo izumre.
Ne žali. Nećeš biti sam.
Sresti ćeš se sa buntovnicima
kao što si i ti.
Odvajali ste mrvice šturih zalogaja.
Od njih ste stvorili hrpu.
S njom će se hraniti
gladni sutrašnjice.

OTKRIĆA

Gdje su prvaci naprednih ideja,
što cijeli život nauci daše.
Mrtvi su, i sretni što ne žive
u ovo moderno doba naše.

Da su živi, umrli bi
u dubokoj tuzi,
doznajući s čime se bave
današnji im druzi.

Trude vrijednih radnih ljudi
ulažu u čudne stvari,
dok milioni mriju gladni
atomska se bomba gradi.

Izgaraju trude gladnih
dižući se u visine.
Teška bolest svijetom hara.
Za nju nema medicine.

Hoće ljudstvo da uvjere,
koliko im je vjera sveta.
Zverinjak su napravili
od ovoga mučnog svijeta.

Zavađaju prijatelje
da im slava duža bude.
Pored tol'kih ljudskih bića
čak umjetne tvore ljude.

Umrli ste. Bolje za vas,
nego da ste na životu.
Mnogi vaši druzi žive,
ali ljudstvu na sramotu.

UMRI

Umri pravdo, umri bože,
ko' ovako dalje može,
osim onih što nas tlače,
koji vedre i oblače.

U novosti ništa nova,
sve se stari opetuju jadi.
Ostali smo isti: Starog kova,
bogatstvo nam bijedu gradi.

Politika,
vjera,
školstvo
istinske su laži.
Ubijamo jedni druge.
Smrt ničiju bol ne blaži.

Kanimo se laži i nepravde,
s istinom se čovjek mora sresti.
Neka svako življenje zaradi
ili ćemo život kraju svesti.

PUSTITE SVEMIR

Što li vas vodi svemiru gore,
dok ljudstvo zemlje u bijedi mrije.
Dolje sa stijega zastavu crnu,
dok nas sviju prekrila nije.

Svratite rijeke na žedna polja,
da flora krasi puste nam ravni.
Tražite rasnoj zarazi lijeka,
da ljudski štuje čovjek čovjeka.

Pustite svemir da miruje mirom.
Kakva ideja vas vodi gore?
Zar kora zemlje je tijesna za nas
jezera, rijeke, nepregledno more?

ZATEGNUTE UZDE

Moderno je vrijeme ovo
što na svijetu žurbu stvara.
A u trci za premoćnost
nečoviječnost svijetom hara.

Gradovi se pusti dižu
visinama tmurnog neba.
Pustinja je dom za mnoge.
Djeca mriju. Nema hljeba.

Zašto treba da se snagom
vrijednost ljudstva mjeri više.
Popustite krute uzde.
Nek' slobodno svako diše.

MOŽDA JE VEĆ KASNO

Izumire fauna,
mahom gine flora.
Zagadismo rijeke,
jezera i mora.

Smrdljiva je voda
koju ljudstvo pije.
Nema čista zraka
k'o što bješe prije.

Pohlepnost nas odvela
zemlji u dubine,
neizvjesnost i podlost
u puste visine.

Riješimo se oružja,
prezira i zlobe.
Nahranimo gladna,
dajmo žednu vode.

GORE GLAVE

Prošao sam
ulicama grada
u kojem skoro
milijon ljudi živi.
Napredak se sreće
na svakom koraku.
Svak prividno bogat,
da se srce divi.

Gledam ja te ljude.
Svi se negdje žure
i pognutih glava
svi u zemlju zure.

Čemu ta žurba.
Oh, ljudski rode.
Uspori korak.
Podigni čelo.

SRAMOTA

Imao sam posao.
Radio ko' pčela.
Živio pošteno.
Uzdignuta čela.

Sad pognute glave
crnu zemlju gledam,
nasilnici hoće
da im dušu predam.

Često sebe pitam:
Što da činim sada,
kad sam bez ponosa,
a ne samo rada?

JA NISAM S TOBOM

O bože, bože, što ne plaćaš dug,
ne djeliš nagrade za uloženi trud.
Jedni te mole, a drugi psuju
i to je, bože, sve uzalud.

Nećeš da čuješ plač nejake djece,
ni bolan uzdah roditelja stara.
Iščezla je ljubav iz srca ljudi.
Novac je kupio duše, pa vara.

Davno sam čuo priče sa oltara,
da sveti Petar duše na kantar mjeri.
Pasju kost će mi staviti u usta,
ako se ne podam tvojoj vjeri.

Ne vjerujem više u ničije priče,
jer prazne riječi ne radjaju rodom.
Sebičnost i podlost živjeti nam priječe.
Ne računaj na me,
Ja nisam s tobom.

RAD

Darvin je svoj cijeli život
toj nauci posvetio
i postanak ljudskog bića
na svijetu je objasnio.

On nam kaže jasno svima.
Čovjeka je stvorio rad.
A mudraci ovog doba
kažu: Ubit' će nas glad.

Gdje su pusti nepregledne
što pod žegom sunca gore,
dok široki toci rijeke
odvode u sinje more.

Da poštenje svijetom vlada
ne bi nikog mori' glad.
Zbližimo se kao braća
I vjerujmo svi u rad.

PRIVIDNOST

Put je trnovit, a noge bose.
Kamenje oštro tabane para.
Takovi su puti za mnoge od nas
i življenje mnoge tegobe stvara.

O raskošju mnogi sniva,
o ružama snove snije,
ali često pod ružama
oštro se trnje krije.

Ravnice su tuđih polja
vrelim znojem natopljene.
Mnoge jame ovoga svijeta
ružama su prekrivene.

Ako li me sreća sretne
da se vratim kršu svome,
trnoviti tvrdi puti
bit' će ruže srcu mome.

RUKE

Žulj je do žulja, napukli dlani,
okorjela koža oštra i kruta,
svinuta kičma pod teškim teretom,
umorne noge od duga puta.

Trošna odjeća oko mog stasa,
a remen steže oko slaba pasa.
Obuća teška po zemlji mlati,
a ruka vrijedno posla se hvati.

Tijelo se kupu u vrelom znoju.
U obrani vidim pobjedu svoju.
Sva prošlost moja bila je kruta.
Uvijek sam svakom sklanjo se s puta.

Dalekom cilju upirem oči.
Put je naporan, ali moram poći.
Sad korak naprijed činit je vrijedno,
o ruke moje, budite jedno.

Nesreća vaša je košulja bijela,
što skriva podlost duše i tijela.
Napukle ruke, prašnjave i znojne.
Al' kako ste čiste, o ruke moje!

UVIJEK S TOBOM

Kroz aleju mojih muka,
moje srce tobom luta.
Proplancima moga kraja,
pored mora, usred gaja.

Nad pučinom galeb leti,
u visini soko lebdi.
Na ognjištu starci tuže,
poljanom, se djeca druže.

Jugo morem pjenu tvori.
Bura hara, stabla lomi.
Kiša lije, zemlju kvasi,
svijetlost sunca, zvijezde gasi.

Voda teče niz potoke.
Kopno gleda na otoke,
što pučina njih umiva,
dok nad njima oblak sniva.

Kupača su pune oči.
Vedro nebo usred noći,
Mjesečina lije svjetlo,
pod mojim je nebom ljeto.

A ja ovdje sred tuđine,
čeznem, žudim iz daljine
i proklinjem zračne pute,
mislima ti grlim skute.

VRAĆAM SE TEBI

Vraćam se tebi
o divni morski žalu,
vraćam se tebi
moj rodni kraju.

Oh širi ruke
predraga mati stara,
oh širi ruke
vraćam se tebi ja.

Lila si suze
staračkim licem svojim.
Još liješ suze
zbog mene mati. Znam.

Oproštaj tražim
od tebe mati draga.
Oproštaj tražim
usrdno mati ja.

PORUKA MAJCI

Hvala mati što si me rodila,
a još više što si me gojila.
Za tebe bih i svoj život dao,
ali ipak, jedno mi je žao:

 što na tuđem pragu kruha prosim.
Ne krivim te. Nisi tome kriva,
sudbina je tako odlučila.
Siromaštvo i utjecaj rata,
staviše nam jaram oko vrata,
 pak tuđinu mučan stičem blago.
Reci mati svojoj unučadi,
nek' se svojom ogradom ograde,
nek' čuvaju svoje na svojemu.
Tvrd je hljebac u kraju tuđemu.
 Od tuđine ništa gorčeg nema.

170
D 1991 it

D 20. VI. 1990 A

910502264

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA U ZAGREBU

IC-IT

752336

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA ZAGREB

990865682